

Averstadån - WA18880414 / SE655159-134795

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Värmland - 17
Typ	Vattenförekomst	Kommun	Säffle - 1785
Distrikt	5. Västerhavet (nationell del) - SE5	Längd (km)	15,4
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA18880414>

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Kvalitetskrav

■ God ekologisk status 2027

Version: Beslutad

Den ekologiska statusen i ytvattenförekomsten har klassificerats till måttlig, otillfredsställande eller dålig och Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljö kvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2027 (4 kap 9 § vattenförvaltningsförordningen och 3 kap 1 § andra stycket NFS 2008:1). God ekologisk status kan inte uppnås till 2015 eller 2021 på grund av Orimliga kostnader. Om alla möjliga och rimliga åtgärder vidtas förväntas god ekologisk status uppnås 2027.

Motivering till kvalitetskrav

▲ Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Konnektivitet

Vattenförekomsten bedöms ha problem med bristande konnektivitet, vilket beror på en damm som finns i vattenförekomsten. Möjlig åtgärd är att riva bort dammanläggningen och ersätta den med en fast tröskel eller att skapa en fiskväg runt den. För att kunna precisera lämplig åtgärd behöver dammens nuvarande användning och dess ägarförhållanden utredas. På grund av otillräcklig administrativ kapacitet och att offentlig finansiering saknas bedöms utredning och genomförande av åtgärd inte kunna genomföras för att nå målet god ekologisk status innan år 2021.

Övergödning

God ekologisk status med avseende på näringsämnen (eller biologiska kvalitetsfaktorer som indikerar näringsämnepåverkan) kan inte uppnås till 2021 på grund av administrativa begränsningar. Åtgärder behöver emellertid genomföras i så stor omfattning som möjligt till 2021 för att god ekologisk status ska kunna nås till 2027.

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav

God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre stränga krav

Bromerad difenyleter

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Statusklassning

Status ?

- Ekologisk status

Klassificering

Otillfredsställande

- Tillkomst/härkomst	■ Naturlig
- Kemisk status	■ Uppnår ej god
- Kemisk status utan överallt överskridande ämnen	■ Ej klassad

Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?

Påväxt-kiselalger	■ Måttlig
IPS-index för Kiselalger	■ Måttlig
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	■ Hög
Bottenfauna	■ Otillfredsställande
ASPT	■ God
DJ-index	■ Otillfredsställande
MISA	■ Hög
Fisk	
Fisk i rinnande vatten (VIX)	

Ekologisk status - Fysikalisk kemiskt

Allmänna förhållanden Fys-kem	■ Måttlig
Näringsämnen	■ Dålig
Försurning	■ Ej klassad
Särskilda förorenande ämnen	■ Ej klassad
Icke syntetiska ämnen	■ Ej klassad
Koppar	
Zink	
Syntetiska ämnen	■ Ej klassad
Diflufenikan	
Metribuzin	

Ekologisk status - Hydromorfologi

Hydromorfologi	■ Måttlig
Konnektivitet i vattendrag	■ Måttlig
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	■ Måttlig
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	
Hydrologisk regim i vattendrag	■ Hög
Specifik flödesenergi i vattendrag	■ Hög
Volymsavvikelse i vattendrag	
Avvikelse i flödets förändringstakt	
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	■ Ej klassad
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	■ God
Vattendragsfårans form	■ Hög
Vattendragets planform	■ Hög
Vattendragsfårans bottenstrukturer	■ Hög
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	■ Hög
Vattendragsfårans kanter	■ Hög
Vattendragets närområde	■ Otillfredsställande
Svämplanets strukturer och funktion i	■ Otillfredsställande

vattendrag

Hydromorfologi cykel 1 2004-2015

Kontinuitet

Förekomst av artificiella vandringshinder

Fragmenteringsgrad

Barriäreffekt

Hydrologisk regim vattendrag

Regleringsgrad för vattendrag

Antal flödestoppar per år

Variationskoefficient för dygnsflöden

Förändrad medelhögvattenföring

Reducerad medellågvattenföring

Morfologiska förhållanden

Rättnings- /kanaliseringsgrad

Andel rensad sträcka

Antal vägövergångar

Markanvändning i närmiljön

Markanvändning i delavrinningsområdet

Död ved/Antal vedbitar

Antal diken per km

Kemisk status

Prioriterade ämnen

 Uppnår ej god

Bekämpningsmedel

 Ej klassad

Industriella föroreningar

 Ej klassad

Bromerad difenyleter

 Uppnår ej god

Tungmetaller - grupp

 Uppnår ej god

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

 Uppnår ej god

Övriga föroreningar

 Ej klassad

Miljöproblem och påverkanskällor

Miljöproblem ?

Klassificering

1. Övergödning och syrefattiga förhållanden

 Ja

1.1 Övergödning p.g.a. belastning av näringsämnen

 Ja

1.2 Syrefattiga förhållanden p.g.a. belastning av organiska ämnen

 Ej klassad

2. Miljögifter

 Ja

2.1 Förorening av miljögifter

 Ja

3. Försurning

 Nej

4. Förändrade habitat genom fysisk påverkan

 Ja

4.1 Flödesförändringar

 Nej

4.2 Konnektivitetsförändringar

 Ja

4.3 Morfologiska förändringar

 Ej klassad

5. Främmande arter

 Nej

6. Annat betydande miljöproblem

Påverkanskällor ?

Klassificering

1. Punktkällor	
2. Diffusa källor	☐ Ej klassad
2.2 Diffusa källor - Jordbruk	☒ Betydande påverkan
2.6 Diffusa källor - Andra relevanta	
2.6.3 Atmosfärisk deposition	☒ Betydande påverkan
3. Vattenuttag	
4. Flödesreglering och morfologiska förändringar	
5. Fysiska förändringar av sjöar och vattendrag	
7. Annan morfologisk påverkan	
7.1 Andra morfologiska förändringar - Barriärer	☒ Betydande påverkan
8. Annan signifikant påverkan	

Förbättringsbehov

Förbättringsbehoven anger den effekt som behöver uppnås för att miljö kvalitetsnormen för en vattenförekomst skall kunna följas. Där det finns kunskap om vilka miljöproblem samt vilken påverkan som orsakat den försämrade statusen anges även dessa. För att uppnå förbättringsbehovet behöver åtgärder genomföras men förbättringsbehovet anger inte vilken åtgärd som är lämpligast.

ID	Parameter	Storlek	Miljöproblem	Påverkan
VISSIMPROVEMENT0000673	Konnektivitet i vattendrag	1 antal	4.2 Konnektivitetsförändringar	
VISSIMPROVEMENT0000889	Näringsämnen	630 kg	1. Övergödning och syrefattiga förhållanden	

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljö kvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (28 st)							
Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor
Anpassad skyddszon - hög erosionsrisk vid WA18880414	Anpassad skyddszon - hög erosionsrisk	Averstadån	Minskning Totalfosfor 39 kg/ år	0,7 ha	2021 - 2027		
Anpassad skyddszon - hög erosionsrisk vid WA18880414	Anpassad skyddszon - hög erosionsrisk	Averstadån	Minskning Totalfosfor 39 kg/ år	0,7 ha	2021 - 2027		
Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk vid WA18880414	Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk	Averstadån	Minskning Totalfosfor 79 kg/ år	5 ha	2021 - 2027		

Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk vid WA18880414	Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk	Averstadån	Minskning Totalfosfor 79 kg/år	5 ha	2021 - 2027	
Anpassade skydds zoner på åkermark vid SE655159-134795	Anpassade skydds zoner på åkermark	Averstadån	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 33 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 120 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 29 kg/år Minskning Totalkväve 38 kg/år Minskning Totalfosfor 160 kg/år	92 st	-	
Biotopvård i vattendrag - Averstadån	Biotopvård i vattendrag	Averstadån			-	
Ekologiskt funktionell kantzon skogsbruk	Ekologiskt funktionella kantzoner-skogsbruk	Averstadån			-	
God miljöhänsyn vid kvävegödsling	God miljöhänsyn vid kvävegödsling	Averstadån			-	
Hänsyn vid dikning	Hänsyn vid dikning	Averstadån			-	
Lokalt anpassad kantzon - Averstadån	Lokalt anpassad kantzon	Averstadån			-	
Minskat fosforläckage vid spridning av stallgödsel vid SE655159-134795	Minskat fosforläckage vid spridning av stallgödsel	Averstadån	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 29 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 100 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 0 kg/år Minskning Totalkväve 0 kg/år Minskning Totalfosfor 100 kg/år	14 000 kg	-	170 000 kr
Åtgärda vandringshinder - Fiskatorpet, Averstadån	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6545411 - 1345357		0,4 m	-	200 000 kr
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Averstadån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027	

Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Averstadån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027	
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Averstadån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027	
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Averstadån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027	
Skyddszon - medel erosionsrisk vid WA18880414	Skyddszon - medel erosionsrisk	Averstadån	Minskning Totalfosfor 4 kg/år	2 ha	2027 - 2033	
Skyddszon - medel erosionsrisk vid WA18880414	Skyddszon - medel erosionsrisk	Averstadån	Minskning Totalfosfor 4 kg/år	2 ha	2027 - 2033	
Skydds zoner i jordbruksmark - gräsbevuxna, oskördade, avstånd 0-2 meter vid SE655159-134795	Skydds zoner i jordbruksmark - gräsbevuxna, oskördade, avstånd 0-2 meter	Averstadån	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 1 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 5 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 110 kg/år Minskning Totalkväve 150 kg/år Minskning Totalfosfor 7 kg/år	11 ha	-	180 000 kr
Strukturkalkning vid SE655159-134795	Strukturkalkning	Averstadån	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 35 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 120 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 0 kg/år Minskning Totalkväve 0 kg/år Minskning Totalfosfor 120 kg/år	710 ha	-	

Tillsyn på jordbruksverksamhet	Tillsyn - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Averstadån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027	
Tillsyn på jordbruksverksamhet	Tillsyn - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Averstadån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027	
Våtmark - fosfordamm vid SE655159-134795	Våtmark - fosfordamm	Averstadån	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 24 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 85 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 270 kg/år Minskning Totalkväve 350 kg/år Minskning Totalfosfor 150 kg/år	1,4 ha	-	
Våtmark för förbättrad vattenkvalitet vid WA18880414	Våtmark för förbättrad vattenkvalitet	Averstadån	Minskning Totalkväve 1 600 kg/år Minskning Totalfosfor 150 kg/år	5 ha	2021 - 2027	
Våtmark för förbättrad vattenkvalitet vid WA18880414	Våtmark för förbättrad vattenkvalitet	Averstadån	Minskning Totalkväve 1 600 kg/år Minskning Totalfosfor 150 kg/år	5 ha	2021 - 2027	
Våtmark för näringsretention vid SE655159-134795	Våtmark för näringsretention	Averstadån	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 49 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 180 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 4 500 kg/år Minskning Totalkväve 5 800 kg/år Minskning Totalfosfor 280 kg/år	35 ha	-	9 600 000 kr

Åtgärdande av EA till normal skyddsnivå vid SE655159-134795	Åtgärdande av EA till normal skyddsnivå	Averstadån	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 6 kg/år Minskning Totalfosfor inkl. marginaleffekt 21 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 16 kg/år Minskning Totalkväve 28 kg/år Minskning Totalfosfor 21 kg/år	53 st	-	4 500 000 kr
Åtgärd för att minska påverkan från små avlopp - SÄFFLE kommun.	Åtgärder för att minska påverkan från små avlopp	Averstadån	Minskning Totalfosfor kg/år	70 st	2022 - 2027	

Genomförda åtgärder (8 st)

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Flaggor	Totalkostnad
Miljöersättning fånggröda	Fånggrödor med höstnedbrukning		Minskning Totalkväve kg/år	160 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning miljöskyddsåtgärder	Miljöskyddsåtgärder enligt miljöstödet		Minskning Totalkväve kg/år Minskning Totalfosfor kg/år	520 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel			58 ha	2010 - 2014		
Skyddszon	Skyddszon på åkermark	Averstadån	Minskning Totalfosfor kg/år	21 ha	2016 -		
Miljöersättning skyddszon	Skyddszoner i jordbruksmark - gräsbevuxna, oskörade		Minskning Totalfosfor kg/år	11 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)		Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	220 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning vårbearbetning	Vårbearbetning		Minskning Totalkväve kg/år Minskning Totalfosfor kg/år	230 ha	2010 - 2014		
Vårbearbetning	Vårbearbetning	Averstadån	Minskning Totalkväve kg/år	76 ha	2018 -		

Risk

Risken för att en miljökvalitetsnorm inte följs och att en god miljöstatus inte uppnås ,

Klassificering**Riskbedömning ?**

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås
2015

Risk att Kemisk status inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status (exklusive kvicksilver) inte
nås till 2015

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås
2021

■ Risk

Risk att Kemisk status inte uppnås 2021

■ Risk

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Averstadån (p)	Validerande undersökningar, Värmlands län	Bottenfauna i vattendrag		Averstadån, Fiskaretorpet
Averstadån (p)	SRK, Norra Väneren	Påväxt	By30	Averstadån (p)
Averstadån	SCR, Värmlands län, Miljögifter	Screening miljögifter i ytvatten, 2021		Averstadån

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet
Känsliga jordbruksområden	SENi1	Nitratkänsliga områden

Typindelning**Värde****Typindelning/Typtillhörighet ?**

Vattentyp - Vattendrag	V6SYN
Vattenkategori	Vattendrag
Limnisk ekoregion/Kustvattentyp	Sydväst, söder om norrlandsgränsen, inom vattendelaren till Västerhavet, under 200 m.ö.h.
Avrinningsområde	Liten: ≤ 100 km ²
Färg (Humus)	Ja - >50 mgPt/l
Bakgrundsalkalinitet	Nej - ≤ 1,0 mekv Alk

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version	Datum
Ytvatten innan versionshantering	2011-05-09 12:09
SVAR_2010_1	2011-10-17 12:07
SVAR_2012_2	2012-11-08 09:07
SVAR_2016	2017-06-20 09:29

Cykel	Vattentyp
Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)	Vattenförekomst
Förlängning av förvaltningscykel 2	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)	Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Värmland

E-post beredningssekretariatet.varmland@lansstyrelsen.se

Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/index.aspx>